Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2349

10.10.2024

# UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2349

## z 11. apríla 2024

## s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0113/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) za rozpočtový rok 2022 na úrovni 693 122 859 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 29,50 %; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie;

B. keďže všetky orgány, úrady a agentúry Únie by mali byť transparentné a v plnej miere by sa mali zodpovedať občanom Únie za využívanie finančných prostriedkov, ktoré im boli zverené;

C. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) uvádza, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

D. keďže od decembra 2019 agentúra vykonáva nový mandát vyznačujúci sa zásadným rozšírením, ktoré je významné z hľadiska počtu služobných ciest a zamestnancov, čo si vyžaduje primeraný rozpočet;

E. keďže v roku 2022 došlo k výraznému zvýšeniu rozpočtu agentúry a plneniu plánu pracovných miest v dôsledku rozšíreného mandátu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 ([2]);

F. keďže Dvor audítorov vo svojej osobitnej správe č. 8/2021 o podpore na riadenie vonkajších hraníc poskytovanej agentúrou dospel k záveru, že v súvislosti s hlavnými činnosťami agentúry existuje niekoľko nedostatkov, konkrétne pokiaľ ide o monitorovanie situácie, analýza rizík, posúdenie zraniteľnosti, spoločné operácie a rýchle pohraničné zásahy, návratové operácie a odborná príprava agentúry, ako aj chýbajúce posúdenie potrieb a vplyvu pred exponenciálnym zvýšením výdavkov agentúry;

1. pripomína, že agentúra v nadväznosti na zistenia Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a odstúpenie bývalého výkonného riaditeľa agentúry v apríli 2022 vypracovala akčný plán, v ktorom sú uvedené konkrétne opatrenia, ktoré sa majú prijať na riešenie rôznych nedostatkov v oblastiach potrebných zlepšení, ako je organizačná kultúra, transparentnosť a zodpovednosť a rámec základných práv; konštatuje, že podľa správy agentúry (podpísanej 24. októbra 2023) za tretí štvrťrok 2023, ktorá bola adresovaná pracovnej skupine Európskeho parlamentu pre kontrolu agentúry Frontex (FSWG), sa vykonala väčšina opatrení týkajúcich sa odporúčaní FSWG, pracovnej skupiny správnej rady agentúry pre základné práva a právne a operačné záležitosti (FRaLO), európskej ombudsmanky a úradu OLAF; vyzýva agentúru, aby plne implementovala akčný plán a naďalej informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku v tejto veci; vyzýva agentúru, aby v plnej miere a prioritne vykonala všetky neuzavreté odporúčania pracovnej skupiny FSWG, pracovnej skupiny správnej rady agentúry, FRaLO, európskej ombudsmanky, Dvora audítorov a úradu OLAF; opakuje, že je dôležité neustále preskúmavať a kontrolovať činnosti riadiaceho tímu s cieľom včas identifikovať a riešiť problémy; konštatuje, že v rámci ďalších opatrení v nadväznosti na problémy uvedené v správe úradu OLAF, ktoré viedli k odstúpeniu bývalého výkonného riaditeľa agentúry, vedúci novozriadeného úradu pre inšpekciu a kontrolu vypracoval akčný plán, ktorý bol predložený správnej rade v januári 2023; žiada agentúru, aby zintenzívnila prebiehajúce úsilie a prijala všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie úplného dodržiavania noriem Únie, najmä v oblasti rozpočtového a finančného riadenia, základných práv, organizačnej kultúry a transparentnosti; upozorňuje na prebiehajúce druhé vyšetrovanie postupov riadenia v agentúre, ktoré OLAF začal len deväť mesiacov potom, ako uzavrel prvé vyšetrovanie; žiada, aby sa obvinenia z pochybenia dôkladne overili a vyšetrili; vyzýva agentúru, aby zabezpečila plnú a lojálnu spoluprácu s úradom OLAF vo všetkých fázach vyšetrovania a aby pravidelne podávala Európskemu parlamentu správy o pokroku v stave a výsledkoch vyšetrovania;

([1]) Ú. v. EÚ C 141, 29.3.2022, s. 112.
([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1).

2. vyjadruje znepokojenie nad niekoľkými nevyriešenými súdnymi prípadmi a kritikou týkajúcou sa zapojenia agentúry do porušovania ľudských práv, čo je v rozpore s jej vlastnými predpismi a povinnosťami v oblasti základných práv;

3. berie na vedomie opatrenia agentúry týkajúce sa transparentnosti a kontroly, konkrétne poskytovanie prehľadu o jej činnostiach Európskemu parlamentu a Rade prostredníctvom nového nástroja na podávanie správ s názvom „prehľad“; nabáda predsedov správnej rady agentúry, aby naďalej pozývali pozorovateľov Európskeho parlamentu na jej schôdze a zvážili rozšírenie pozvania na všetky body programu vrátane bodov za zatvorenými dverami a aby pokračovali v poskytovaní všetkých podporných dokumentov, a to bez výnimky a v prípade potreby dôverným spôsobom.

**Rozpočtové a finančné riadenie**

4. konštatuje, že po dvoch zmenách rozpočtu, ktorými sa rozpočet agentúry na rok 2022 znížil približne o 47 miliónov EUR, sa v dôsledku monitorovania rozpočtu v danom roku dosiahla miera plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov 99,40 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nárast o 4,70 %;

5. so znepokojením konštatuje, že napriek vytrvalému úsiliu agentúry, ktoré bolo oznámené v roku 2021, zlepšiť plnenie rozpočtu bola miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov (50,25 %) v roku 2022 naďalej nízka, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje pokles o 0,17 %; uznáva však, že v absolútnych číslach sa ročná hodnota platieb v rokoch 2020 až 2022 zvýšila; berie na vedomie opätovné vysvetlenie agentúry, ktoré spája nízku úroveň plnenia rozpočtu s charakterom výdavkov agentúry;

6. vyjadruje veľké znepokojenie nad zvyšujúcou sa úrovňou finančných prostriedkov agentúry C8 (automatický prenos) v posledných rokoch, pričom v roku 2022 to bolo 240,4 milióna EUR, zatiaľ čo v predchádzajúcich dvoch rokoch to bolo 159,4 milióna EUR (v roku 2021) a 102 miliónov EUR (v roku 2020); v tejto súvislosti berie na vedomie aj nárast finančných prostriedkov agentúry C8 v porovnaní s nárastom ročného rozpočtu agentúry, pričom od roku 2019 do roku 2022 sa tento rozpočet zvýšil 2,1-krát, zatiaľ čo prostriedky agentúry C8 narástli 2,9-krát; konštatuje, že úroveň platieb (84 %) z finančných prostriedkov C8 sa v roku 2022 opäť znížila (87 % v roku 2021); berie však na vedomie pripomienku agentúry, že tento ukazovateľ bol ovplyvnený zložitou situáciou v dodávateľskom reťazci, ktorá viedla k oneskoreniu dodávok objednaných služieb a výrobkov; okrem toho vyzýva agentúru a Komisiu, aby poskytli orgánu udeľujúcemu absolutórium podrobné informácie o vzniku a vývoji finančného záväzku vo výške 9,3 milióna EUR vykázaného v roku 2022;

7. so znepokojením berie na vedomie, že v správe Dvora audítorov sa už druhý rok po sebe uvádza „zdôraznenie skutočnosti“ týkajúce sa vyhlásenia účtovníka agentúry, že nemohol overiť účtovný systém agentúry z dôvodu chýbajúcich informácií o IT systéme, ktorý vlastní Komisia a ktorý poskytuje účtovné údaje; na základe správy Dvora audítorov berie na vedomie odpoveď agentúry v tejto záležitosti, že chýbajúce informácie, pre ktoré nemožno potvrdiť platnosť účtovného systému agentúry, sa týkajú systému riadenia misií (MiPS);

8. už tretí rok po sebe berie na vedomie „zdôraznenie skutočnosti“ v správe Dvora audítorov na základe poznámok ku konečnej účtovnej závierke agentúry, ktorým opakovane upozorňuje na podhodnotenie príspevku krajín pridružených k schengenskému priestoru, ktorý v roku 2022 predstavoval sumu 3,2 milióna EUR, zatiaľ čo príspevok Únie bol o rovnakú sumu nadhodnotený; vyjadruje znepokojenie nad tým, že dohody medzi Úniou a krajinami pridruženými k schengenskému priestoru, ktoré slúžia ako právny základ na výpočet ich príspevkov do rozpočtu Únie, sú nejasné a umožňujú rôzny výklad, čo vedie k tomu, že príspevky krajín pridružených k schengenskému priestoru sú nižšie približne o 7 %; berie na vedomie odpoveď agentúry uvedenú v správe Dvora audítorov, že účtovník agentúry na jednej strane a správna rada agentúry, Komisia a krajiny pridruženými k schengenskému priestoru na druhej strane uplatňujú odlišný výklad, pokiaľ ide o metodiku použitia výpočtu príspevku krajín pridružených k schengenskému priestoru na základe súčasných platných dohôd s krajinami pridruženými k schengenskému priestoru; konštatuje, že podľa výkladu agentúry je metodika, ktorú používa od roku 2016, v súlade s platným právnym rámcom a dohodami a správna rada agentúry v roku 2021 dospela k záveru, že metodika výpočtu príspevkov krajín pridružených k schengenskému priestoru sa nebude revidovať; berie na vedomie opätovné argumenty Súdneho dvora týkajúce sa toho, prečo je výklad agentúry chybný; zastáva názor, že krajiny pridružené k schengenskému priestoru by v žiadnom prípade nemali prispievať do rozpočtu agentúry menej, ako sa očakáva, a žiada, aby agentúra preskúmala výklad metodiky;

9. so znepokojením berie na vedomie pripomienky uvedené v správe Dvora audítorov, pokiaľ ide o nadhodnotenia časovo rozlíšených nákladov, ktoré vznikli v roku 2022 v súvislosti s nákladmi na služobné cesty agentúry, a nedostatku formalizovaných usmernení alebo postupov v agentúre na zabezpečenie konzistentného výpočtu časovo rozlíšených nákladov; vyzýva agentúru, aby sa týmto nedostatkom zaoberala a informovala orgán udeľujúci absolutórium;

**Výkonnosť**

10. konštatuje, že agentúra používala v roku 2022 širokú škálu (240) opatrení ako kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) na posúdenie výkonnosti svojich (58) činností, ktoré prijala správna rada agentúry a ktoré vyplývajú z jednotného programového dokumentu na roky 2022 – 2024; berie na vedomie mieru plnenia svojho ročného pracovného programu na rok 2022 vo výške 85,20 % podľa vlastného hodnotenia agentúry; oceňuje celkové zlepšenie kvalitatívnych kľúčových ukazovateľov výkonnosti agentúry; konštatuje však zhoršenie niektorých kľúčových ukazovateľov výkonnosti agentúry, napríklad miery oneskorených platieb, ktorá v roku 2022 predstavovala 20 % (v porovnaní s 12 % v roku 2021);

11. vyjadruje vďačnosť za rýchle opatrenia, ktoré agentúra prijala po nezákonnej a nevyprovokovanej ruskej invázii na Ukrajinu, ktorá viedla k úteku miliónov Ukrajincov z ich krajiny do Únie; v tejto súvislosti vyjadruje agentúre uznanie za: aktiváciu mechanizmu reakcie na krízu a špecializovaného tímu pre reakciu na krízu, ktorý pracoval 24 hodín denne, 7 dní v týždni, podpísanie dohody o štatúte s Moldavskom v rekordne krátkom čase, čo viedlo k spusteniu novej spoločnej operácie SO Moldavsko 2022, nasadenie približne 500 príslušníkov stáleho zboru, ktorí pôsobia na hraniciach Únie s Ukrajinou a pozdĺž celej východnej hranice Únie od Fínska po Rumunsko, a nasadenie ďalších prostriedkov (námorných, vzdušných, pozemných) na 102 nových operačných miestach; konštatuje, že vojna na Ukrajine zmenila Úniu a spôsob, akým občania Únie vnímajú jej bezpečnosť, najmä na východných hraniciach; zdôrazňuje, že Únia čelí najvyššiemu počtu nelegálnych prekročení hraníc od roku 2016;

12. berie na vedomie rôzne iniciatívy, ktoré agentúra prijala v roku 2022, vrátane podpísania dohody o štatúte so Severným Macedónskom a memoranda o porozumení a operatívneho akčného plánu s Cyprom, ako aj zdvojnásobenia prítomnosti agentúry v spoločnej operácii SO Srbsko 2022 a otvorenia nového priestoru operácií na srbsko-maďarskej hranici; zdôrazňuje, že Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že aktivity Maďarska nie sú v súlade so smernicou o návrate a Chartou základných práv Európskej únie; so znepokojením konštatuje, že hoci agentúra uviedla, že v roku 2021 stiahla svoje operácie z Maďarska, napriek tomu naďalej podporovala návratové operácie Maďarska; opakuje výzvu pracovnej skupiny FSWG výkonnému riaditeľovi agentúry, aby pozastavil operácie z Maďarska;

13. berie na vedomie, že agentúra dokončila a vyhodnotila pilotný projekt vysielania styčných úradníkov členských štátov do sídla agentúry; víta, že sa uskutočnilo interné hodnotenie tohto pilotného projektu a agentúra sa rozhodla pokračovať v tejto forme spolupráce s členskými štátmi; vyzýva všetky členské štáty, aby do agentúry vyslali styčných úradníkov;

14. konštatuje, že v roku 2022 bolo v rámci operatívnych činností vykonaných na pozemných hraniciach nahlásených približne 49 000 incidentov, ktoré sa týkali viac ako 26 000 zadržaných neregulárnych migrantov a 700 zatknutých prevádzačov; berie na vedomie úsilie agentúry, ktoré viedlo k leteckému návratu 24 850 štátnych príslušníkov krajín mimo EÚ (nárast o35 % v porovnaní s rokom 2021), z toho 9 919 osôb v rámci 291 operácií charterovými letmi do 32 krajín návratu a 14 931 osôb (nárast o84 % v porovnaní s rokom 2021) v rámci 8 789 pravidelných letov do 116 krajín návratu; ďalej berie na vedomie úsilie agentúry v rámci všetkých spoločných námorných operácií v roku 2022, ktoré viedlo k odhaleniu 1 105 prevádzačov a 11 obchodníkov s ľuďmi, zaisteniu desiatok ton pašovaných drog a záchrane tisícov migrantov; zároveň poukazuje na mnohé nedávne tragédie, ktoré sa stali v súvislosti so stroskotaním lode a inými smrteľnými incidentmi s migrantmi v Stredozemnom mori; vyzýva agentúru, aby plne spolupracovala pri vyšetrovaní ombudsmanky; konštatuje, že v roku 2022 agentúra uskutočnila 1 422 viacúčelových kontrolných misií, v rámci ktorých bolo zistených 1 177 udalostí a 51 362 migrantov;

15. berie na vedomie zvýšenie počtu dobrovoľných návratov podporovaných agentúrou Frontex z 26 % v roku 2021 na 39 % v roku 2022; oceňuje realizáciu prvých plnohodnotných návratových operácií pod vedením agentúry Frontex, v rámci ktorých agentúra prevzala úlohu organizujúceho členského štátu a vrátila 80 štátnych príslušníkov tretích krajín do Albánska a Nigérie; berie na vedomie správu agentúry s názvom „Spolupráca medzi agentúrou a tretími krajinami v roku 2022“, v ktorej sú uvedené výsledky agentúry a v ktorej agentúra píše o svojich činnostiach v oblasti vonkajšieho rozmeru, ako napr.: ďalší rozvoj dialógu a spolupráce s rôznymi partnermi (napr. západný Balkán, región Východného partnerstva, Afrika a Blízky východ), jej práca v oblasti noriem ochrany údajov a základných práv, poskytovanie technickej a operačnej pomoci tretím krajinám, okrem iného v boji proti cezhraničnej trestnej činnosti; a opatrenia na budovanie kapacít (napr. odborná príprava); vyjadruje znepokojenie nad tým, že podľa niektorých správ mohla byť agentúra zapojená do porušovania ľudských práv, a to aj pri svojich činnostiach s vonkajším rozmerom, najmä pokiaľ ide o údajné uľahčovanie nezákonného zavracania migrantov na vonkajších hraniciach Únie; konštatuje, že podľa najnovších informácií, ktoré agentúra poskytla, si za posledné tri roky vymieňala s líbyjskými aktérmi súradnice migrantov v núdzi; berie na vedomie dve nevybavené správy o závažných incidentoch týkajúcich sa migrantov, ktorých zadržala milícia Tareq Bin Zeyad potom, ako ich odhalila agentúra;

16. víta prvú správu agentúry o fungovaní systému Eurosur, ktorý je kľúčovým nástrojom na zlepšenie situačného povedomia a zvýšenie schopnosti reakcie na účely riadenia hraníc prostredníctvom výmeny informácií a spolupráce medzi členskými štátmi a agentúrou; s uznaním berie na vedomie pokrok dosiahnutý v rôznych oblastiach, ako je technický vývoj aplikácií používaných na účely systému Eurosur, vývoj 17 služieb v rámci zlúčených služieb Eurosuru (s pomerne vysokým počtom žiadostí členských štátov o služby satelitných snímok a monitorovania pobrežia) a vypracovanie plánu na prepracovanie a vývoj systému Eurosur 2.0, ktorého cieľom je dosiahnuť úplnú interoperabilitu rôznych aplikácií a systémov do roku 2026; berie na vedomie konsolidovanú výročnú správu o činnosti agentúry za rok 2022 (CAAR) o pokroku, ktorý agentúra dosiahla v súvislosti so systémom Eurosur v roku 2022, a vyzýva agentúru, aby urýchlila svoje úsilie o úplné zosúladenie s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2019/1896 a vykonávacích nariadení týkajúcich sa systému Eurosur;

17. oceňuje významný pokrok, ktorý agentúra dosiahla v roku 2022 v súvislosti so zriadením centrálnej jednotky Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ďalej len „ETIAS“) prostredníctvom činností, ako je vypracovanie vnútorných pravidiel a postupov, strednodobej stratégie, rámca zapojenia, analýzy vplyvu na činnosť, ako aj vypracovanie plánov bezpečnosti, kontinuity činnosti a obnovy po havárii a vykonanie prvého hodnotenia rizík v rámci centrálnej jednotky ETIAS; konštatuje, že v súvislosti so zriadením centrálnej jednotky ETIAS v roku 2022 agentúra dokončila druhú vlnu prijímania zamestnancov centrálnej jednotky ETIAS, pričom dosiahla 55 % všetkých plánovaných pracovných miest, a začala ďalšie postupy prijímania; víta skutočnosť, že Komisia s podporou agentúry zaviedla v roku 2022 medzi štátnymi príslušníkmi 60 bezvízových krajín verejnú informačnú kampaň na podporu systému ETIAS; berie na vedomie ďalšie operatívne úspechy agentúry, ako napríklad začatie vývoja novej štruktúry velenia stálych zborov s jednotnou operatívnou koordinačnou štruktúrou a delegovanie väčšieho množstva rozhodovacích právomocí do terénu;

18. víta výročnú správu agentúry o praktickom uplatňovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014 ([3]) týkajúcu sa námorných operácií agentúry v roku 2022, konkrétne spoločných operácií: Themis (Taliansko), Poseidon (Grécko), Indalo (Španielsko), Opal Coast (Belgicko a Francúzsko) a viacúčelovej námornej operácie Čierne more (Bulharsko a Rumunsko); berie na vedomie pripomienku agentúry, že existuje asymetria medzi normami a požiadavkami uplatniteľnými na agentúru podľa nariadenia (EÚ) č. 656/2014 a normami a požiadavkami uplatniteľnými na iné subjekty (napr. NATO, EMSA, EFCA), ktoré sa podieľajú na námorných operáciách, pričom tieto subjekty, ak konajú s podporou agentúry, sa riadia medzinárodným námorným právom; podporuje agentúru pri skúmaní možností zahrnúť do príslušných dohôd o štatúte podobné normy, aké sú uvedené v nariadení (EÚ) č. 656/2014;

19. zdôrazňuje význam silnej, účinnej a dobre fungujúcej agentúry, ktorá bude schopná pomáhať členským štátom pri riadení spoločných vonkajších hraníc Únie a zabezpečovať integrované riadenie hraníc s cieľom účinne a v plnom súlade so základnými právami riadiť tieto hranice; berie na vedomie spoločnú zodpovednosť agentúry a členských štátov pri plnení záväzkov v oblasti základných práv; zdôrazňuje, že účinné a spravodlivé riadenie vonkajších hraníc má zásadný význam pri ochrane schengenského priestoru ako priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; zdôrazňuje, že úzka spolupráca a dohody s tretími krajinami týkajúce sa aspektov, ako sú readmisné dohody, technická pomoc, odborná príprava a legálne činnosti v oblasti návratu, spolu s rozvojovou pomocou sú dôležité na presadzovanie účinného riadenia hraníc EÚ, ak sa pri nich v plnej miere rešpektujú základné práva; vyzýva agentúru a členské štáty, aby ďalej rozvíjali štruktúry spolupráce, výmeny informácií a výmeny najlepších postupov;

20. uznáva kľúčovú úlohu pracovníka pre základné práva od roku 2021 pri vykonávaní rôznych odporúčaní týkajúcich sa základných práv, ktoré vydali európska ombudsmanka, pracovná skupina FSWG a FRaLO; konštatuje, na základe výročnej správy pracovníka pre základné práva agentúry za rok 2022 (ďalej len „správa pracovníka pre základné práva“), že väčšina týchto odporúčaní bola vykonaná; vyzýva agentúru, aby plne spolupracovala s pracovníkom pre základné práva a vykonala všetky jeho odporúčania;

21. pripomína, že agentúra a príslušné orgány členských štátov predstavujú hlavnú záruku silných a chránených európskych vonkajších hraníc pri súčasnom dodržiavaní základných práv a záväzkov v oblasti medzinárodnej ochrany; konštatuje, že pracovník pre základné práva dospel v svojom stanovisku z 1. septembra 2022 k záveru, že podmienky na uplatnenie článku 46 nariadenia o agentúre Frontex boli splnené; ďalej konštatuje, že pracovná skupina agentúry pre základné práva podľa článku 46 vydala sériu odporúčaní týkajúcich sa základných práv v Grécku, z ktorých štyri boli v októbri 2023 v plnej miere vykonané; konštatuje, že pracovná skupina agentúry má v úmysle monitorovať ďalší pokrok a že odporúčané opatrenia sa naďalej uplatňujú; žiada, aby sa všetky odporúčania v plnej miere vykonávali prioritne, a vyzýva agentúru, aby naďalej informovala Európsky parlament o dosiahnutom pokroku;

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 656/2014 z 15. mája 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá dozoru nad vonkajšími morskými hranicami v kontexte operačnej spolupráce koordinovanej Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 93).

22. berie na vedomie vyšetrovanie európskej ombudsmanky týkajúce sa úlohy agentúry v pátracích a záchranných operáciách (OI/3/2023/MHZ), ktoré sa začali po tragédii plavidla Adriana v júni 2023; so znepokojením berie na vedomie závery ombudsmanky, že agentúra nie je schopná plniť svoje povinnosti v oblasti základných práv a je príliš závislá od členských štátov, keď sú migranti v núdzi a treba konať, pretože nemá interné usmernenia pre vydávanie núdzových signálov a členovia monitorovacej skupiny agentúry pre základné práva nie sú vždy dostatočne zapojení do rozhodovania o núdzových situáciách, a že od tragédie Adriana neboli vykonané dostatočné zmeny, ktoré by zabránili opätovnému vzniku takýchto incidentov; pripomína, že orgán udeľujúci absolutórium opakovane poukázal na tieto nedostatky v predchádzajúcich uzneseniach o absolutóriu, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že táto otázka zostáva nevyriešená; berie na vedomie výzvu ombudsmanky adresovanú agentúre, aby riešila zistené nedostatky, a jej výzvu adresovanú Európskemu parlamentu, Komisii a Rade, aby zriadili nezávislú vyšetrovaciu komisiu v tejto veci;

23. víta rozhodnutie správnej rady agentúry z 20. júla 2022, ktorým sa posilnila spolupráca a komunikácia medzi rôznymi subjektmi agentúry vrátane konzultačného fóra a pracovníka pre základné práva prostredníctvom pravidiel pre výkonného riaditeľa agentúry a správnu radu agentúry, aby informovali konzultačné fórum o následných opatreniach v nadväznosti na odporúčania konzultačného fóra a zabezpečili prijatie opatrení v súvislosti s odporúčaniami pracovníka pre základné práva; ďalej víta prijatie štandardného operačného postupu k článku 46 nariadenia (EÚ) 2019/1896 a stáleho operačného postupu týkajúceho sa pracovných metód súvisiacich s vyšetrovacími právomocami pracovníka pre základné práva v roku 2022;

24. víta skutočnosť, že v nadväznosti na odporúčania pre účinnú pohraničnú agentúru dodržiavajúcu základné práva a s cieľom zlepšiť zodpovednosť, správnosť a zákonnosť všetkých činností agentúry bolo externe prijatých ďalších 22 členov monitorovacej skupiny pre základné práva; pripomína, že všetci členovia monitorovacej skupiny pre základné práva by mali byť čo najskôr prijatí na úrovni AD v rámci príslušných postupov; konštatuje, že na základe aktualizovaného mandátu agentúry bude v budúcnosti dopyt po ďalších členoch monitorovacej skupiny pre základné práva; víta skutočnosť, že Úrad pre základné práva uskutočnil 1 183 dní nasadenia a navštívil 50 krajín, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazný nárast;

25. zdôrazňuje, že priama a nepriama účasť agentúry na riadení hraníc a na činnostiach hraničného dozoru musí ísť ruka v ruke s dodržiavaním základných práv;

26. poznamenáva na základe správy pracovníka pre základné práva ďalšie zvýšenie počtu hlásení o závažných incidentoch zo 62 hlásení v roku 2021 na 72 hlásení v roku 2022, pričom na všetky sa vzťahuje stály operačný postup v znení zmien z roku 2021; oceňuje, že pracovník pre základné práva vypracoval postupy, ktoré štandardizujú spôsob, akým jeho úrad vyhodnocuje a spracúva získané informácie o incidentoch; konštatuje, že v roku 2022 boli vo väčšine prípadov hlásení o závažných incidentoch (38 zo 72) primárnym zdrojom informácií vyslaní úradníci agentúry, avšak pracovník pre ľudské práva sa spoliehala aj na iné zdroje informácií, ako sú médiá (4 prípady) a mimovládne organizácie (10 prípadov); pripomína, že potrebná dodatočná revízia stáleho operačného postupu týkajúceho sa mechanizmu hlásení o závažných incidentoch bola odložená; očakáva, že agentúra vykoná odporúčania pracovníka pre základné práva uvedené v jeho výročnej správe za rok 2022;

27. na základe správy pracovníka pre základné práva poznamenáva, že v roku 2022 bolo pracovníkovi pre základné práva doručených celkovo 69 sťažností (nárast z 27 v roku 2021); ďalej konštatuje, že deväť z týchto sťažností bolo vyhlásených za prípustné (nárast oproti šiestim v roku 2021), víta revidované pravidlá mechanizmu sťažností prijaté správnou radou agentúry v roku 2022, v ktorých sa stanovujú časové lehoty a primerané následné opatrenia, ktoré sa majú posilniť; vyjadruje uznanie pracovníkovi pre základné práva za jeho ďalšie úsilie v oblasti mechanizmu podávania sťažností, ako sú opatrenia na zvýšenie informovanosti, napr. aktualizácia informačných materiálov a činnosti zamerané na budovanie kapacít vo forme odbornej prípravy pre vyslaných úradníkov agentúry a miestnych partnerov počas návštev operatívnych oblastí agentúry;

28. chváli agentúru za pokrok dosiahnutý pri vykonávaní akčného plánu pre základné práva, v ktorom sa stanovuje 87 činností; zo správy pracovníka pre základné práva vyplýva, že 18 z týchto činností bolo úplne vykonaných (t. j. nie sú potrebné žiadne ďalšie opatrenia), 62 prebieha (t. j. vykonáva sa systematicky a priebežne), jedna sa vykonáva čiastočne a šesť sa odkladá; vyjadruje poľutovanie nad týmito oneskoreniami a vyzýva agentúru, aby urýchlene pokročila v plnení zostávajúcich opatrení; v tejto súvislosti pripomína dôležitú úlohu, ktorú majú členovia monitorovacej skupiny pre základné práva, a to aj vzhľadom na ich prístup do operatívnych oblastí a úzku spoluprácu s operačnými pracovníkmi agentúry, ako aj ich úsilie pri vykonávaní činností z akčného plánu pre základné práva (okrem iného č. 23, 63 a 83); oceňuje, že bol dokončený a schválený stály operačný postup týkajúci sa úloh a povinností členov monitorovacej skupiny pre základné práva v rámci operatívnych činností agentúry; víta vytvorenie siete kontaktných miest pre základné práva na začiatku roka 2022 vo všetkých oddeleniach agentúry s cieľom rozvíjať odborné znalosti v oblasti základných práv vo všetkých oblastiach činnosti;

**Efektívnosť a prínos**

29. chváli agentúru za jej úzku spoluprácu a/alebo zdieľanie zdrojov s rôznymi agentúrami a inými zainteresovanými stranami, ako je Komisia, členské štáty alebo tretie krajiny; poukazuje na horizontálne výhody spolupráce a zavádzania najlepších postupov a na to, že spoločné iniciatívy spájajú rôzne perspektívy, znižujú duplicitu úsilia, zlepšujú vzdelávanie a posilňujú vzťahy medzi účastníkmi; v tomto zmysle berie na vedomie činnosť agentúry okrem iného v súvislosti s: rokovaniami o obnovení pracovných dohôd, ktoré štruktúrujú bilaterálnu spoluprácu s niekoľkými agentúrami v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí (SVV), presunom časti svojich zamestnancov do agentúry eu-LISA na obdobie 2022 – 2024 pre projekty súvisiace so stratégiou EES a systémom ETIAS a do Europolu od 1. januára 2024 pre projekty v oblasti interoperability systémov Únie, a pravidelnými príspevkami agentúry do ročných pracovných programov iných agentúr na zosúladenie činností;

30. berie na vedomie najmä spoluprácu agentúry prostredníctvom tripartitnej pracovnej dohody s Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva (ďalej len „EFCA“) a Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou (ďalej len „EMSA“) s cieľom koordinovať a zdieľať zdroje v rôznych oblastiach, ako je výmena informácií, dohľad a komunikačné služby alebo zdieľanie kapacít; oceňuje spustenie viacúčelových námorných operácií, ktoré zabezpečujú vykonávanie rôznych funkcií pobrežnej stráže do jednej operácie, ktorá sa dotýka mandátov týchto troch agentúr a posilňuje medziodvetvovú a cezhraničnú spoluprácu; víta, že koncepcia viacúčelových námorných operácií bola ďalej rozvíjaná realizáciou viacúčelovej námornej operácie v Čiernom mori od augusta do novembra 2022 v spolupráci s EFCA, EMSA a šiestimi orgánmi z Rumunska a Bulharska; ďalej víta, že tieto tri agentúry sa dohodli na rozšírení realizácie koncepcie viacúčelových námorných operácií na Jadranské a Baltské more v roku 2023;

31. podporuje plány agentúry týkajúce sa návrhu a výstavby novej budovy pre jej budúce sídlo (stále priestory), pričom táto budova, ktorá by mala spĺňať najvyššie normy udržateľnosti, musí zostať ekologická počas celej svojej životnosti; konštatuje, že výberové konanie, ktoré bolo vyhlásené v júli 2022, vychádza z usmernení o zelenom verejnom obstarávaní; ďalej konštatuje, že v tejto súvislosti agentúra vypracovala koncepciu, ktorá vychádza z myšlienky práce založenej na činnostiach, podporuje základné zásady práce nezávislej od času a miesta, rozmanitosť pracovných priestorov a dôraz na spoluprácu medzi jednotlivými subjektmi a výmenu vedomostí a ktorá sa bude najprv testovať v súčasných priestoroch agentúry; vyzýva agentúru, aby informovala orgán udeľujúci absolutórium o výsledkoch tohto testu a o následných opatreniach;

32. konštatuje, že na ceste k integrácii environmentálnej udržateľnosti do všetkých svojich procesov, politík a operácií a v konečnom dôsledku k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality do roku 2050 agentúra v roku 2021 začala a v roku 2022 zverejnila štúdiu s názvom „Zelená dohoda a európska pohraničná a pobrežná stráž (EBCG)“, v ktorej sa vychádza najmä z prípadových štúdií najlepších postupov v rôznych medzinárodných organizáciách (okrem iných napr. v Európskej centrálnej banke, vo francúzskom ministerstve vnútra, v americkom ministerstve vnútornej bezpečnosti); s uspokojením konštatuje, že v správe sa identifikuje desať rôznych oblastí (vrátane udržateľnosti operatívnych činností, v ktorých má spoločenstvo EBCG najväčší vplyv na životné prostredie) s plánmi na krátkodobý, strednodobý a dlhodobý horizont; na základe tejto štúdie konštatuje, že rámec riadenia zmien, systémy podávania správ a riadenia rizík a zavedenie a certifikácia schémy EMAS sú základom úspešnej transformácie, o ktorú sa agentúra usiluje spolu so spoločenstvom EBCG;

33. konštatuje, že agentúra začleňuje environmentálne kritériá do svojich postupov obstarávania, napr. v súvislosti s letmi, stravovaním, stálymi priestormi agentúry; uznáva však, že špecifiká akvizícií agentúry (napr. nákupy prostriedkov osobnej balistickej ochrany) nie vždy umožňujú integráciu takýchto kritérií; ďalej berie na vedomie externý poradenský projekt agentúry týkajúci sa spôsobu stanovenia východiskovej hodnoty na meranie energetickej a environmentálnej stopy zamestnancov a technického prevádzkového vybavenia, ako aj pilotnú odbornú prípravu o ekologickom spôsobe jazdy, ktorá sa uskutočnila pre skupinu stálych príslušníkov zboru, a zaradenie odbornej prípravy o zvyšovaní povedomia o ekologickom spôsobe jazdy do základnej odbornej prípravy on-line pre nováčikov (stálych príslušníkov zboru);

**Personálna politika**

34. oceňuje vytrvalé úsilie agentúry a zásadné zlepšenia v oblasti prijímania zamestnancov napriek oneskoreniam; konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest vykonaný na 88,46 % (82 % v roku 2021), pričom z 1 300 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie bolo vymenovaných 1 150 dočasných zamestnancov; konštatuje, že okrem toho pre agentúru pracovalo 723 zmluvných zamestnancov (z toho 11 zamestnancov financovaných z externého rozpočtu) a 190 vyslaných národných expertov (v roku 2022 bolo pre agentúru schválených 964 zmluvných zamestnancov a 220 vyslaných národných expertov); víta nárast (približne o 6,5 % v porovnaní s rokom 2021) už druhý rok po sebe v miere obsadenosti agentúry vďaka prijatiu 509 nových zamestnancov v roku 2022, čo viedlo k čistému nárastu celkového počtu zamestnancov agentúry z 1 554 v roku 2021 na 2 063 v roku 2022, a najmä stálych príslušníkov zboru kategórie 1 z 595 v roku 2021 na 963 v roku 2022; v tejto súvislosti víta, že do odboru centrálnej jednotky ETIAS bolo prijatých a zaradených 65 nových zamestnancov, ako aj 22 nových členov monitorovacej skupiny pre základné práva, pričom k 31. decembru 2022

mala agentúra obsadených 44 (46 k 1. septembru 2023) pracovných miest pre členov monitorovacej skupiny pre základné práva, čím sa priblížila k úplnému vykonávaniu rozšíreného mandátu agentúry; okrem toho konštatuje, že k októbru 2022 tvorilo rezervu nútených monitorovacích pracovníkov agentúry 60 monitorovacích pracovníkov z 24 členských štátov Únie a krajín pridružených k schengenskému priestoru, z ktorých päť bolo z rezervy členov monitorovacej skupiny pre základné práva; chváli klesajúci trend ročnej miery neobsadenosti miest v agentúre v rámci všetkých typov zmlúv v pilieroch A aj B;

35. je hlboko znepokojený rodovým zložením zamestnancov agentúry za rok 2022 na úrovni vyššieho a stredného manažmentu, kde je 19 mužov (79 %) a 7 žien (21 %), na úrovni správnej rady zloženej z 54 mužov (87 %) a 8 žien (13 %) a v rámci celkového počtu zamestnancov agentúry, a to 1 473 mužov (71 %) a 590 žien (29 %); pripomína, že je dôležité zabezpečiť rodovú rovnováhu, a vyzýva orgán, aby tento aspekt zohľadnil pri budúcich postupoch prijímania nových zamestnancov a vymenovaniach do vrcholového a stredného manažmentu; žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov správnej rady agentúry; berie na vedomie na základe správy agentúry s názvom „Individuálna následná správa agentúry Frontex o udelení absolutória za plnenie rozpočtu za rok 2021“ (ďalej len „následná správa agentúry“) opatrenia a iniciatívy, ktoré agentúra prijala na zlepšenie rodovej rovnováhy; konštatuje, že napriek tomuto úsiliu sa deklarovaný cieľ agentúry mať aspoň 40 % nedostatočne zastúpeného pohlavia na všetkých úrovniach riadenia ešte zďaleka nepodarilo dosiahnuť; vyzýva agentúru, aby sa týmto problémom zaoberala a podala orgánu udeľujúcemu absolutórium správu o pokroku; napriek tomu však na základe následnej správy agentúry konštatuje, že rodová rovnováha sa sleduje aj prostredníctvom zohľadnenia piatich hlavných kategórií zamestnancov, z ktorých niektoré, ako napríklad riadiace pozície, sú obsadzované prevažne mužmi (vnútroštátne služby presadzovania práva); napriek tomu z tejto správy vyplýva, že v kategórii administratívnych miest dosiahla agentúra v máji 2023 takmer ideálnu rodovú rovnováhu (417 mužov a 426 žien);

36. víta rozsiahle opatrenia proti obťažovaniu a zavedené politiky agentúry, ktoré sa opierajú o dôverných poradcov (17 zamestnancov, z toho 6 z tímu stáleho zboru), ktorých úloha je kľúčová pri ochrane dôstojnosti zamestnancov agentúry a pri predchádzaní psychickému a sexuálnemu obťažovaniu; na základe následnej správy agentúry víta už vykonané a prebiehajúce opatrenia, ako aj zoznam navrhovaných opatrení, ktorých cieľom je zabezpečiť nulovú toleranciu voči sexuálnemu obťažovaniu vo všetkých činnostiach agentúry; vyzýva agentúru, aby bola naďalej aktívna a v plnej miere vykonávala svoj akčný plán týkajúci sa opatrení proti obťažovaniu; zdôrazňuje, že ide o základný prvok reformy organizačnej kultúry agentúry, a vyzýva agentúru, aby pravidelne podávala správy o pokroku dosiahnutom v tejto oblasti;

37. na základe odpovedí agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu berie so znepokojením na vedomie, že v roku 2022 bolo zaznamenaných 31 prípadov anonymného obťažovania (psychického: 27 alebo sexuálneho: 4), z ktorých 22 bolo uzavretých v anonymnej fáze, štyri prípady boli v procese zmierovacieho konania s údajným obťažovateľom a päť bolo postúpených na formálne konanie; ďalej konštatuje, že v roku 2022 bolo otvorených 11 prípadov psychického (7) alebo sexuálneho obťažovania (4), pričom päť prípadov bolo uzavretých po fáze predbežného posúdenia a v šiestich prípadoch boli vydané odporúčania od absolvovania kurzov na zvýšenie povedomia o prevencii obťažovania až po ukončenie zmluvy; vyzýva agentúru, aby starostlivo posúdila každý otvorený prípad a k psychickému, sexuálnemu alebo akémukoľvek inému obťažovaniu zaujala prístup nulovej tolerancie a aby urýchlene vyvodila zodpovednosť voči osobám zodpovedným za toto pochybenie; berie na vedomie z následnej správy agentúry záver agentúry o obnovenom vyšetrovaní v súvislosti s tragickým úmrtím zamestnanca v roku 2020, že nebolo preukázané žiadne obťažovanie, a preto nebolo možné preukázať ani priamu alebo nepriamu súvislosť medzi samovraždou údajnej obete a pracovným prostredím;

38. chváli agentúru za množstvo odborných príprav, ktoré ponúkla svojim zamestnancom v roku 2022; v tejto súvislosti konštatuje, že agentúra poskytla 21 špecializovaných kurzov pre stály zbor kategórie 1 (1 194 účastníkov), 15 rôznych kurzov pre stály zbor kategórií 2 a 3 (s viac ako 1 450 účastníkmi), 34 kurzov pre rôzne kategórie príslušníkov (takmer 4 000 účastníkov) a rozšírený program základnej odbornej prípravy pre 325 príslušníkov stáleho zboru, pričom ústrednými prvkami odbornej prípravy zostali aspekty základných práv vrátane ochrany údajov; ďalej berie na vedomie prijatie „Charty rozmanitosti a inklúzie“ a rôzne opatrenia, ktoré agentúra prijala na integráciu osôb so zdravotným postihnutím a na zlepšenie pohody zamestnancov a rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom;

39. so znepokojením berie na vedomie informácie, ktoré poskytla európska ombudsmanka v súvislosti s príslušníkmi stáleho zboru agentúry, ktorí vykonávali pracovnú pohotovosť pred 5. októbrom 2022, za ktorú nedostali žiadnu finančnú náhradu; v tejto súvislosti sa obáva, že vzhľadom na nedostatok dodatočných informácií a riadneho vyšetrovania ombudsmanka dospela k záveru, že zostáva nejasné, prečo sa agentúra domnieva, že neexistuje právny základ na vykonanie potrebných platieb; vyzýva agentúru, aby zriadila osobitnú pracovnú skupinu s cieľom zhromaždiť a overiť všetky vyhlásenia týkajúce sa pracovnej pohotovosti vykonanej pred 5. októbrom 2022 a priebežne informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku v tejto záležitosti;

40. víta kroky, ktoré agentúra podnikla s cieľom uskutočniť transformačný proces a zlepšiť kultúru riadenia a podporiť dobré podmienky zamestnancov; vyzýva nové vedenie, aby sa naďalej zapájalo do hĺbkovej reformy organizačnej kultúry agentúry;

**Verejné obstarávanie**

41. berie na vedomie poznámku Dvora audítorov týkajúcu sa zvýšenia hodnoty zmluvy (zo 79 000 EUR na 502 900 EUR prostredníctvom štyroch zmien) nad limit (50 %) povolený nariadením o rozpočtových pravidlách (článok 172 ods. 3 písm. a) bod iii)); konštatuje, že toto zvýšenie viedlo k platbám, z ktorých platby vo výške 384 000 EUR boli neregulárne; v tejto súvislosti berie na základe odpovede agentúry na vedomie, že s cieľom predísť zdržaniu pri prijímaní stálych zamestnancov boli potrebné výnimky z pravidiel, ktoré boli zaznamenané v registri výnimiek a prípadov nedodržania pravidiel agentúry;

42. konštatuje, že v roku 2022 agentúra vyhlásila 53 verejných súťaží, z ktorých 20 viedlo k podpísaniu zmlúv v celkovej hodnote 140,5 milióna EUR a 25 stále prebieha s odhadovanou hodnotou 486,51 milióna EUR; ďalej konštatuje, že agentúra uskutočnila 33 postupov s nízkou a so strednou hodnotou (na základe rokovaní s tromi a piatimi kandidátmi) v celkovej hodnote 3,4 milióna EUR, pričom z týchto 33 postupov sa v roku 2022 podpísalo 20 zmlúv v celkovej hodnote 2,03 milióna EUR, pričom štyri z nich stále prebiehajú v celkovej hodnote 524 000 EUR; ďalej konštatuje, že v roku 2022 agentúra vykonala 228 postupov s veľmi nízkou hodnotou (na základe rokovaní s jedným kandidátom) v celkovej hodnote 1,62 milióna EUR; napokon konštatuje, že v roku 2022 sa v rámci existujúcich rámcových zmlúv uskutočnilo 1 116 postupov v celkovej hodnote 188,9 milióna EUR, pričom 983 z nich viedlo k podpísaniu osobitných zmlúv alebo objednávok v celkovej hodnote 153,4 milióna EUR, zatiaľ čo 32 z týchto postupov v celkovej hodnote 16,6 milióna EUR ešte prebieha; zaznamenáva pokles celkovej hodnoty ukončených postupov verejného obstarávania približne o 15 %, a to zo 406,9 milióna EUR v roku 2021 na 348,5 milióna EUR v roku 2022;

43. chváli úsilie agentúry v roku 2022 o získanie strategicky dôležitých zmlúv v rôznych oblastiach, od poskytovania dočasných personálnych služieb až po poskytovanie služieb pre geografický informačný systém, geopriestorové spravodajstvo a obrazové spravodajstvo; konštatuje, že sa dosiahol významný pokrok v kritických postupoch verejného obstarávania na významné sumy peňazí, pokiaľ ide o stále priestory agentúry (140 miliónov EUR, poskytovanie služieb súvisiacich s cestovaním (666 miliónov EUR) a služby súvisiace s infraštruktúrou a softvérom (32 miliónov EUR);

44. berie na vedomie správu agentúry o zlepšení plánovania a monitorovania ročného plánu obstarávania; vyzýva IAS, aby tento plán zahrnul do svojich budúcich auditov;

**Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť**

45. s uspokojením konštatuje, že životopisy a vyhlásenia o záujmoch členov správnej rady agentúry a jej výkonného manažmentu sú uverejnené na webovom sídle agentúry; ďalej konštatuje, že v roku 2022 bolo spracovaných päť prípadov oznamovania protispoločenskej činnosti, z ktorých tri prípady boli uzavreté alebo ukončené vo fáze predbežného posúdenia a dva prípady v súčasnosti vyšetruje OLAF; vyzýva dotknuté osoby a agentúru, aby v priebehu vyšetrovania plne spolupracovali s úradom OLAF; napokon konštatuje, že v roku 2022 neboli vyšetrované žiadne prípady konfliktu záujmov;

46. z odpovede agentúry na písomné otázky Európskeho parlamentu vyplýva, že agentúra pracuje na politike monitorovania dodržiavania predpisov súčasnými a bývalými vedúcimi zamestnancami agentúry v oblasti situácií „javu otáčavých dverí“; vyzýva agentúru, aby priebežne informovala orgán udeľujúci absolutórium po pokroku v tejto veci; opakuje svoju výzvu, aby agentúra zaviedla zásady, postupy a osobitné mechanizmy na riešenie konfliktov záujmov svojich členov a situácií „javu otáčavých dverí“ aj pre svojich členov;

47. berie na vedomie odpoveď orgánu udeľujúcemu absolutórium, ktorá obsahuje informácie o kontaktoch a stretnutiach zaregistrovaných a zdokumentovaných v registri transparentnosti agentúry v roku 2022; berie na vedomie rôzne stretnutia (Priemyselné dni) agentúry, ktoré poskytli spoločnostiam z odvetvia príležitosť prezentovať svoje výrobky a služby, ktoré môžu podporiť činnosti riadenia hraníc, a podporiť dialóg medzi spoločenstvom EBCG a odvetvím; konštatuje, že v rámci Priemyselných dní 2022 agentúra dostala 277 žiadostí o riešenia, pozvala 88 spoločností, aby predstavili svoje technológie, a zorganizovala online zasadnutia, na ktorých sa podelila o informácie o 175 riešeniach; víta, že zoznam zúčastnených spoločností je uverejnený na webovom sídle agentúry;

48. poznamenáva, že úrad pre transparentnosť agentúry spracoval výrazne vyšší počet žiadostí (469) o prístup verejnosti k dokumentom, čo predstavuje medziročný nárast takmer o 34 %; ďalej konštatuje, že v roku 2022 bolo zriadené webové sídlo verejného registra dokumentov agentúry, na ktoré bolo vložených približne 1 900 kľúčových dokumentov; berie na vedomie závery európskej ombudsmanky z vlastnej iniciatívy (vec OI/2022/PB), že agentúra systematicky príliš dlho vybavuje žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom, najmä ak ide o veľký počet dokumentov a ak agentúra považuje žiadosť za nepresnú, a že to predstavuje nesprávny úradný postup; vyjadruje poľutovanie nad tým, že agentúra neprijala odporúčanie ombudsmanky, a vyzýva agentúru, aby sa žiadosťami o prístup verejnosti k dokumentom začala zaoberať urýchlene a transparentne;

49. uznáva všeobecný predpoklad, že dokumenty týkajúce sa prebiehajúcich vyšetrovaní úradu OLAF sa nesprístupňujú verejnosti ([4]); opakuje však svoju výzvu, aby sa správy úradu OLAF o agentúre zverejňovali v prípadoch prevažujúceho verejného záujmu na zverejnení a aby sa vo všetkých prípadoch príslušným poslancom Európskeho parlamentu poskytol prístup k takýmto správam v primeranej lehote, aby mohli účinne vykonávať demokratickú kontrolu a brať agentúru na zodpovednosť za jej kroky; domnieva sa, že súčasné pravidlá treba zrevidovať, aby sa zabezpečilo, že Európsky parlament bude plne informovaný ako tvorca politík a spoluzákonodarca, najmä pokiaľ ide o jeho rozpočtové právomoci;

50. berie na vedomie vyšetrovanie ombudsmanky týkajúce sa odmietnutia agentúry poskytnúť verejnosti prístup k správe jej pracovníka pre základné práva o operácii agentúry v Albánsku (vec 652/2023/VB) ([5]);

51. pripomína rozhodnutie európskej ombudsmanky v rámci vyšetrovania z vlastnej iniciatívy (vec OI/4/2021/MHZ) o dodržiavaní povinností agentúry v oblasti základných práv; v tejto súvislosti pripomína, že agentúra má povinnosť zabezpečiť proaktívnu transparentnosť, ako sa uvádza v článku 114 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/1896; vyzýva agentúru, aby dokončila vykonávanie všetkých odporúčaní ombudsmanky; na základe následnej správy agentúry konštatuje, že prebieha práca na zlúčení troch kódexov správania (dvoch týkajúcich sa operatívnych oblastí a jedného platného pre všetkých zamestnancov agentúry) do jedného kódexu správania, ktorý zahŕňa osobitné ustanovenia pre operatívne oblasti; žiada agentúru, aby priebežne informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku v tejto veci;

52. berie na vedomie informatívnu správu agentúry z 27. júna 2022 o opatreniach, ktoré prijal manažment agentúry počas prechodného obdobia, najmä jej úsilie o posilnenie postupov potrebných na dobrú správu a zodpovednosť v organizácii prostredníctvom zvýšenia transparentnosti, proaktívnej komunikácie a zapojenia interných a externých zainteresovaných strán; víta iniciatívu agentúry vydať informatívnu správu, ktorá by komplexne informovala verejnosť o jej operačných činnostiach; vyzýva nové vedenie, aby uskutočnilo reformy, ktoré sú potrebné v oblasti transparentnosti a efektívnosti vnútorných postupov, a aby zvýšilo zodpovednosť voči Európskemu parlamentu a Rade v súlade s platným právnym rámcom;

**Vnútorná kontrola**

53. víta rozhodnutie agentúry vydávať v zlepšenej forme štvrťročnú správu určenú pracovnej skupine FSWG, ktorá bude obsahovať informácie o stave plnenia odporúčaní rôznych kontrolných orgánov; potvrdzuje prijatie tejto správy za tretí štvrťrok 2023 (ďalej len „správa za 3. štvrťrok 2023“); v tejto súvislosti oceňuje významný pokrok, ktorý agentúra dosiahla pri vykonávaní 36 zo 42 odporúčaní pracovnej skupiny FSWG; zo správy za 3. štvrťrok 2023 berie na vedomie mieru vykonávania odporúčaní a/alebo požadovaných opatrení zo strany pracovných skupín FSWG (91 %), FRaLO (87 %), ombudsmanky (79 %) a úradu OLAF (54 %); uznáva úlohu úradu pre inšpekciu a kontrolu agentúry pri podpore poskytovanej pri riešení týchto odporúčaní prostredníctvom styčných funkcií a koordinačných úloh; konštatuje, že zo správy za 3. štvrťrok 2023 ďalej vyplýva, že 10 odporúčaní IAS (zahŕňajúcich celkovo 32 opatrení) je stále otvorených, zatiaľ čo 21 opatrení je označených ako veľmi dôležitých, pričom žiadne z nich nie je považované za kritické; ďalej oceňuje pokrok, ktorý agentúra dosiahla pri riešení zostávajúcich otvorených odporúčaní vyplývajúcich z osobitných správ Dvora audítorov 22/2020 (odporúčanie 2) a 8/2021 (odporúčania 1, 2 a 4); opakuje svoju výzvu agentúre, aby sa v plnej miere zaoberala všetkými nevyriešenými odporúčaniami a súvisiacimi opatreniami, a to aj v súvislosti s príslušnými pripomienkami Dvora audítorov vyplývajúcimi z výročných audítorských správ Dvora audítorov z predchádzajúcich rokov (2015, 2016, 2018, 2019, 2020 a 2021); vyzýva agentúru, aby naďalej pravidelne informovala orgán udeľujúci absolutórium o pokroku dosiahnutom v týchto záležitostiach;

([4]) Všeobecný súd uviedol, že „všeobecný prístup na základe nariadenia č. 1049/2001 k dokumentom nachádzajúcim sa v spise OLAF-u, hoci vyšetrovanie OLAF-u stále prebieha, by v zásade ohrozilo riadny priebeh vyšetrovania“; Všeobecný súd, rozsudok vo veci T-110/15 z 26. mája 2016, IMG/Komisia, bod 33, ECLI:EU:T:2016:322.

([5]) https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/sk/177520.

54. so znepokojením berie na vedomie sériu pripomienok uvedených v správe Dvora audítorov, ktoré poukazujú na nedostatky v systémoch riadenia a vnútornej kontroly agentúry v oblasti verejného obstarávania a riadenia zmlúv, postupov prijímania zamestnancov a delegovania právomocí na povoľujúcich úradníkov vymenovaných delegovaním; je hlboko znepokojený tým, že Dvor audítorov už druhý rok po sebe vydal pripomienky v oblasti obstarávania služieb súvisiacich s cestovaním, pričom ide o veľmi významné sumy; zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité, aby agentúra dodržiavala zásadu správneho finančného riadenia pri čerpaní finančných prostriedkov Únie, ako sa stanovuje v nariadení o rozpočtových pravidlách, pričom agentúra je na čele medzi decentralizovanými agentúrami Únie, pokiaľ ide o ročný rozpočet agentúry, ktorý sa od roku 2019 viac ako zdvojnásobil;

55. so znepokojením berie na vedomie pripomienky bývalého dočasného výkonného riaditeľa (v súčasnosti zástupcu výkonného riaditeľa pre riadenie stálych zborov) z prílohy 12 k správe o činnosti agentúry, podľa ktorých v súvislosti so zmluvou o ubytovacích a cestovných službách pre príslušníkov stálych zborov došlo v roku 2021 k údajnému predraženiu, platbám bez podporných dokumentov a neposkytnutiu zmluvných služieb;

56. zo správy Dvora audítorov berie na vedomie pripomienku týkajúcu sa značného rizika predraženia platieb za cestovné služby (rámcová zmluva vo výške 30 miliónov EUR), najmä za ubytovanie, pričom faktúry vystavené cestovnou kanceláriou neboli podložené skutočnými faktúrami hotelov, ale dcérskou spoločnosťou cestovnej kancelárie; vyzýva agentúru, aby zlepšila svoje vnútorné kontroly tak, aby príslušné faktúry vystavoval skutočný poskytovateľ služby;

57. ďalej berie na vedomie riziko, že platby súvisiace s nákladmi cestovnej agentúry nemusia byť správne, pretože informácie v systéme agentúry na riadenie jej nákladov súvisiacich s cestovaním nezodpovedajú skutočne zaplateným nákladom s nákladmi cestovnej agentúry, ktoré sa vykazujú a spracúvajú oddelene od nákladov platených zamestnancami na služobnej ceste; na základe odpovede agentúry chápe dôvod, prečo existujú nezrovnalosti medzi systémom riadenia misií (MiPS) a účtovným systémom (ABAC), a že podľa názoru agentúry neexistuje žiadne riziko uskutočnenia platieb s nesprávnou sumou;

58. berie na vedomie, že v správe Dvora audítorov sa už druhý rok po sebe uvádza pripomienka týkajúca sa nedostatkov vnútornej kontroly agentúry v oblasti postupov prijímania zamestnancov; v tejto súvislosti poznamenáva, že v roku 2022 sa v rámci postupu prijímania dočasných zamestnancov použilo individuálne bodové hodnotenie členov výberovej komisie (VK) namiesto uplatnenia konsenzuálnej metódy, ako to stanovujú vnútorné predpisy agentúry; vyjadruje poľutovanie nad opätovným výskytom takýchto nedostatkov napriek tomu, že agentúra prijala v januári 2022 nové vykonávacie pravidlá s jasnejšími pokynmi pre členov výberovej komisie, ktorých cieľom je zabezpečiť jednotnejšie hodnotenie a harmonizované postupy; víta záväzok agentúry rozšíriť na prijímanie dočasných zamestnancov pravidlá, podľa ktorých sa posudzuje len jedna záverečná hodnotiaca správa schválená členmi VK bez zohľadnenia ich individuálneho bodového hodnotenia; vyzýva agentúru, aby posilnila uplatňovanie nových pravidiel a svoje vnútorné kontroly v oblasti postupov prijímania zamestnancov;

59. berie na vedomie posúdenie systému vnútornej kontroly agentúry vykonané v roku 2022; berie na vedomie záver posúdenia, že systém kontroly a riadenia je prítomný a funguje účinne, pričom je potrebné zlepšiť niektoré oblasti, pokiaľ ide o zložky „Kontrolné prostredie“ (najmä zásadu 1 s názvom „Preukazuje záväzok dodržiavať integritu a etické hodnoty“), „Kontrolné činnosti“ (najmä bod 10.5 s názvom „Identifikované citlivé pozície“) a „Informácie a komunikácia“ (najmä bod 15.1 s názvom „Externá komunikácia“); v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 zaznamenáva celkové zlepšenie v hodnotení zásad vo všetkých piatich zložkách systému vnútornej kontroly;

60. s uspokojením berie na vedomie posilnenie vnútorného dohľadu agentúry v roku 2022 prostredníctvom zriadenia oddelenia vnútorného auditu a prijatia kapitoly o vnútornom audite; víta, že vedúci oddelenia vnútorného auditu sa ujal svojej funkcie v roku 2023 a správna rada už prijala prvý ročný plán auditu oddelenia vnútorného auditu;

61. pripomína odporúčanie zo správy Dvora audítorov za rok 2018, že agentúra by mala prijať a uplatňovať politiku citlivých pracovných miest; berie na vedomie správu agentúry o prípravách na rozhodnutie o takejto politike, ktoré bolo medzitým prijaté (koncom roka 2023);

**Ďalšie pripomienky**

62. konštatuje, že stanoviská európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) k rozhodnutiam správnej rady agentúry 68/2021 a 69/2021 boli negatívne; konštatuje, že agentúra vytvorila plán vykonávania, ktorý sa má týkať všetkých odporúčaní EDPS; ďalej konštatuje, že tieto rozhodnutia správnej rady boli prepracované a upravené po pravidelných stretnutiach a neformálnych výmenách informácií medzi zodpovednou osobou agentúry a zamestnancami EDPS, ako aj po zohľadnení správy z auditu EDPS uverejnenej 24. mája 2023 (ďalej len „správa z auditu“); konštatuje, že správou z auditu sa overil súlad spracúvania osobných údajov agentúrou v rámci spoločných operácií s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ([6]) a príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2019/1896; v tejto súvislosti ďalej konštatuje, že v správe z auditu bolo uvedených 36 formálnych zistení a vydaných 32 odporúčaní, okrem iného v súvislosti s preverovaním osôb a informatívnymi pohovormi, opatreniami spoločných kontrolórov, nízkou spoľahlivosťou informácií používaných na vypracovanie analýz rizík a uplatňovaním ochrany údajov už od návrhu a štandardne; so znepokojením berie na vedomie správu z auditu, v ktorej sa uvádza, že zo zistení EDPS vyplýva aj to, že agentúra porušila viaceré články právneho základu, ktoré sa na ňu vzťahujú (nariadenie (EÚ) 2018/1725, nariadenie (EÚ) 2019/1896 a rozhodnutie správnej rady 58/2015), keďže neposúdila absolútnu nevyhnutnosť zdieľania balíkov údajov s Europolom na výkon jeho mandátu, a preto európsky dozorný úradník pre ochranu údajov začal vyšetrovanie, ktoré môže vyústiť do uplatnenia donucovacích opatrení; vyjadruje poľutovanie nad tým, že európsky dozorný úradník pre ochranu údajov po svojom audite zistil nových šesť prípadov prenosu osobných údajov zamestnancov mimovládnych organizácií z agentúry do Europolu, ktorých zákonnosť je potrebné dôkladnejšie preskúmať; vyzýva agentúru, aby sa zaoberala všetkými odporúčaniami v lehotách na ich vykonanie, ktoré EDPS uviedol vo svojej správe z auditu, a aby orgán udeľujúci absolutórium informovala o vývoji v tejto veci;

63. víta, že agentúra prešla v priebehu posledných dvoch rokov významnými zmenami v riadení vrátane nového zástupcu pracovníka pre základné práva, nového predsedu správnej rady, dvoch nových zástupcov výkonného riaditeľa a vymenovania nového výkonného riaditeľa; berie na vedomie vypracovanie akčných plánov s vnútroštátnymi orgánmi s cieľom napraviť minulé a súčasné chyby;

64. pokiaľ ide o ďalšie poznámky prierezovej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([7]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([7]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.